
ANTECEDENTES EN ORDEN CRONOLÓGICO DE LOS TRABAJOS DE LAS COMISIONES JURÍDICA Y DE CIENCIAS SOBRE EL TEMA DE LA CIENCIA Y LA INVESTIGACIÓN

Autor: Comissió Jurídica i Ciències
Aprovació: Ple, 24 febrer 2014

Jurídica. 1 de marzo de 2013.

Esborrany sobre la situació de la ciència, la investigació i la innovació a la Comunitat Valenciana

Es tracta d'una proposta d'estudi presentada per la consellera Ana Noguera. La comissió acorda que se'n faça arribar una còpia a la Comissió de Ciències, a la qual es convidarà a col·laborar en l'estudi.

Ciencias. 13 de marzo de 2013.

Sobre l'estat de la ciència i la investigació a la Comunitat Valenciana

S'acorda que de l'estudi sobre l'estat de la ciència i la investigació se n'encarreguen conjuntament la Comissió de Ciències i la Jurídica, la qual rebrà en la seua vinent sessió ordinària d'abril la primera compareixença prevista, del rector de la Universitat Politècnica de València, sense perjudici d'acordar posteriorment quina de les dos comissions rebrà en cada cas els altres compareixents.

Ciencias. 11 de abril.

Altres qüestions

Els membres de la Comissió de Ciències Vicente Muñoz Puelles i José María Lozano representaran la comissió en l'estudi que es fa conjuntament amb la Comissió Jurídica sobre l'estat de la ciència i la investigació valencianes. Es comunicarà oficialment per escrit a la presidenta de la Comissió Jurídica.

Jurídica. 15 de abril de 2013.

Compareixença del Sr. Juan Julià, Rector Magnífic de la Universitat Politècnica de València

La presidenta de la comissió dóna la benvinguda al compareixent i li exposa l'interés de la comissió per l'estat de la ciència i la investigació valencianes, i per la funció de les universitats en este camp.

Juan Julià diu que hui és un dia especial pel que fa als assumptes pels quals s'interessa la comissió; ve d'assistir a una reunió amb empresaris valencians, i més tard participarà com a ponent en una conferència de rectors universitaris, en els dos casos per a tractar de l'informe "Propuestas para la reforma y mejora de la calidad y eficiencia del sistema universitario español", encarregat a una comissió d'experts nomenats pel Ministerio de Educación, Cultura y

Deporte (el conegut com a "Informe Wert"). Les universitats públiques estan compromeses amb la millora del sistema universitari, i agraïxen l'esforç del ministeri, concretat en l'esmentat informe, en el qual troben elements positius però també propostes que dins de l'ordenament jurídic vigent no són aplicables.

El compareixent exposa una sèrie de dades quantitatives i estadístiques sobre el rendiment de les universitats públiques valencianes: percentatge de titulats (del total d'alumnes matriculats), percentatges d'introducció en el mercat laboral, classificació respecte a la resta d'universitats espanyoles i estrangeres quant a nombre de treballs científics públicats, patents aprofitades per la indústria, etc. L'escassa contractació de professors i investigadors externs s'explica per les carències pressupostàries, últimament agreujades. Tota esta informació es conté en la documentació que el compareixent entrega a la comissió. Posteriorment enviarà més documentació, especialment sobre ocupabilitat dels titulats.

(Deja el texto *El cambio necesario en la universidad española, ante un nuevo escenario económico*, de Juan Francisco Juliá Igual y José Antonio Pérez García.)

En la sessió vinent es tractarà de la metodologia de l'estudi que es fa conjuntament amb la Comissió de Ciències sobre l'estat de la ciència i la investigació valencianes.

Jurídica. 13 de mayo de 2013.

Esquema i futures compareixences per a tractar de la ciència i la investigació a la Comunitat Valenciana

La consellera Ana Noguera presenta un "Primer borrador de trabajo para el documento *Ciencia e investigación*" i una proposta d'índex del futur document. La comissió aprova la proposta d'estudi. Formaran part de la ponència d'estudi les conselleres Josefa Frau i Ana Noguera per la Comissió Jurídica, i els consellers José María Lozano i Vicente Muñoz Puelles per la Comissió de Ciències. La consellera Glòria Marcos també ha declarat la seua voluntat de formar-ne part. El conseller Vicente Muñoz Puelles s'oferix per a encarregar-se de redactar l'apartat d'antecedents del futur text. La ponència es reunirà per a acordar els objectius i l'índex del treball i proposar possibles informants externs.

Reunión del grupo de trabajo. 20 de mayo de 2013.

El conseller Lozano presenta un índice o esquema de trabajo titulado "Ciencia e investigación en la Comunidad Valenciana. Oportunidades de futuro". El grupo de trabajo confronta el esquema de trabajo con el índice y el llamado "Primer borrador" de la consellera Noguera. Se hace una lista de comparecientes. Se acuerda, dado que el trabajo es amplio y que habrá que esperar a los comparecientes, que se redacte lo antes posible una Declaración sobre Ciencia e investigación, que queda encargada al conseller Muñoz Puelles.

Ciencias. 5 de junio de 2013.

Informe verbal dels ponents sobre ciència i investigació

El conseller Vicente Muñoz Puelles està redactant una Declaració sobre ciència i investigació acordada pels ponents que es passarà a l'aprovació de la Comissió Jurídica. Se'n passarà una

còpia al secretari de la Comissió de Ciències perquè la difonga entre els membres d'esta última comissió. El president de la comissió demana que qualsevol comunicat que es pretenga difondre es comuniqui prèviament als consellers membres de la Comissió de Ciències per a la seua aprovació, a part de l'eventual aprovació per part de la Comissió Jurídica.

Jurídica. 11 de junio.

Presentació d'una declaració sobre la ciència i la investigació

La presidenta de la comissió presenta a aprovació una declaració sobre la ciència i la investigació valencianes redactada per la ponència que estudia l'assumpte. La declaració es farà conèixer als membres de la Comissió de Ciències per via telemàtica, i en cas de comptar amb la seua aprovació es traslladarà a la Comissió de Govern i al Ple. El conseller Martín Quirós, president de la Comissió de Ciències, diu que el procediment pot acceptar-se només amb caràcter excepcional, ja que la norma és que els debats i les preses d'acords han de ser presencials.

La comissió aprova la declaració presentada amb lleugeres correccions indicades pels consellers.

Futures compareixences per a l'estudi de la ciència i la investigació valencianes

La comissió acorda que la seua sessió de juliol vinent siga monotemàtica, dedicada a l'estudi sobre la situació de la ciència i la investigació valencianes, i que es convida a comparéixer-hi el conseller de Sanitat, Manuel Llombart; el catedràtic d'Anàlisi Econòmica de la Universitat de València Javier Quesada, i el professor de la Universitat de València i coordinador institucional del CSIC a la Comunitat Valenciana José Pío Beltrán.

Jurídica. 15 de julio.

Compareixença de José Pío Beltrán, coordinador institucional del Consejo Superior de Investigaciones Científicas a la Comunitat Valenciana, i Javier Quesada, catedràtic d'Anàlisi Econòmica de la Universitat de València

En primer lloc intervé el professor Quesada. Després d'anunciar que enfocarà la qüestió des d'un punt de vista economicista, com correspon a la seua especialitat acadèmica, fa veure la importància del coneixement com a font de competitivitat i de riquesa econòmica. El coneixement científic i tecnològic augmenta la productivitat, si bé a la Comunitat Valenciana els indicadors mostren un augment inferior a la mitjana espanyola. L'estructura empresarial valenciana, amb una gran presència d'empreses menudes i mitjanes que no poden costejar processos d'investigació i desenvolupament tecnològic, i la dedicació a sectors molt dependents de la mà d'obra, expliquen d'alguna manera l'escassa inversió empresarial en r+d+i. També ho explica un cert dèficit de professionalització del sector empresarial. És important l'educació de la població laboral, i la formació de quadros de tècnics superiors. S'ha de tenir en compte que les activitats creades pels avanços científics i tecnològics són actualment la font del 50% del Producte Interior Brut, un percentatge que s'ha triplicat en els últims trenta anys.

El professor Beltrán disserta sobre el paper del Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC) en el sistema valencià de r+d+i. Exposa l'estructura del Consejo, les seues activitats a la Comunitat Valenciana i els seus projectes i realitzacions. Considera que les empreses valencianes no coneixen suficientment els recursos institucionals (CSIC, universitats etc.) que tenen a la seua disposició, la qualitat dels investigadors i el que la r+d+i pot fer per ajudar-los. També considera poc positiu que les universitats privades amb poca qualificació utilitzen recursos públics. Finalment expressa la seua opinió que cal demanar més participació del CSIC en el sistema d'investigació valencià.

Jurídica. 16 de septiembre.

Calendari de compareixences sobre la ciència i la investigació a la Comunitat Valenciana

Dins de l'estudi sobre l'estat de la investigació científica a la Comunitat Valenciana, la comissió acorda convidar a assessorar-la en la seua vinent sessió el Sr. Daniel Ramon, director de l'empresa Biópolis, i el professor Raga. Sobre el mateix assumpte, la comissió fixarà en la sessió vinent el calendari de compareixences.

Jurídica. 14 de octubre.

Compareixences de Juan Antonio Raga, director del Parc Científic de la Universitat de València, i Daniel Ramón, director de l'empresa de biotecnologia Biópolis

Exposició de Juan Antonio Raga il·lustrada amb una presentació en PowerPoint. El compareixent es referix a les retallades d'inversions públiques en investigació científica i tecnològica i remarca la necessitat de polítiques a llarg termini i d'un canvi de la consideració de la ciència per part dels polítics, si bé reconeix que els ciutadans generalment confien en els científics i en la capacitat de la ciència com a motor econòmic. Segons ell, els polítics tenen l'obligació moral d'influir en la societat davant de problemes de futur molt greus, com ara l'escalfament planetari i les seues conseqüències, no totes previsible. L'augment d'inversions per a investigació i desenvolupament tecnològic que presenten els pressuposts generals del Govern espanyol per a 2014 correspon a investigació militar; en la resta de camps d'investigació, les inversions s'han congelat o s'han reduït. A Europa, la inversió en relació al producte interior brut és inferior a la dels Estats Units d'Amèrica o la del Japó, i, tot i que la capacitat de producció científica és superior (relativament) a la dels mateixos països, la capacitat d'innovació és inferior, sobretot a Espanya, per causa de l'escassetat d'inversions de les empreses privades.

La Universitat Politècnica de València i la Universitat de València estan entre les 500 millors del món. Les tres missions de la universitat són: la docència, la investigació i la transferència de coneixements. Els passos són: investigació bàsica, investigació aplicada, transferència (tecnologia i innovació). El compareixent s'hi referix com a "cadena d'innovació", parla de les relacions entre els components de la cadena d'innovació i introduïx el concepte de "spin off" universitàries com a fórmula de col·laboració de les universitats amb empreses privades. Un altre component de la cadena són les administracions públiques. Un lloc de convergència i col·laboració dels diversos components són els parcs científics universitaris. La xarxa de parcs científics valencians comprén els de la Universitat d'Alacant, la Universitat de València, la

Universitat Politècnica de València, la Universitat Jaume I i la Universitat Miguel Hernández. L'activitat dels parcs ha disminuït en els últims anys: un moviment de 75.326 milions d'euros en 2009 i de 47.714 en 2012. El nombre d'empreses instal·lades en els parcs ha augmentat en el mateix període: de 92 a 182. També ha augmentat el nombre de llocs de treball que mantenen: de 4.074 a 5.170 (ocupació directa: de 673 a 1.500).

Finalment, el compareixent convida els membres del Consell Valencià de Cultura a fer una visita institucional al parc científic de la Universitat de València que dirigeix.

El compareixent Daniel Ramón insisteix en la paradoxa que representa la diferència entre la qualitat de la investigació científica espanyola i l'escassa transferència al sector empresarial. Els empresaris no tenen cultura d'innovació. En general no hi ha "cultura del risc": els científics somien convertir-se en funcionaris. Les grans empreses haurien d'haver donat exemple; no ho han fet per comoditat; obtenien beneficis més ràpids amb l'especulació financera i immobiliària. Cap partit no considera la R+D una qüestió d'estat. Cal projectes a llarg termini, canvis legislatius i augmentar les inversions en R+D. La mitjana d'inversió europea en R+D és el 2.1% del PIB. Espanya ocupa el lloc número 16 de 21, amb un 1.3%. A la Comunitat Valenciana, de l'1.01%. La major activitat es concentra al País Basc, Navarra, Madrid i Barcelona. Cal aprofitar les noves generacions de científics espanyols, de molta qualitat. Cal atraure científics estrangers. I cal fomentar la investigació bàsica.

Jurídica. 7 de noviembre.

Compareixença de Conrado Hernández, secretari general de la Unió General de Treballadors del País Valencià, i de Francesc Molina, secretari general de Comissions Obreres del País Valencià

Els compareixents lligen i repartixen còpies de les seues declaracions. La crisi ha afectat durament l'activitat de R+I+d: en el seu curs s'han despatxat més de 700 treballadors dels parcs científics i tecnològics valencians. Per a garantir el progrés es necessita un model productiu en el qual la indústria represente més del 20% del PIB, i potenciar la innovació tecnològica amb un sistema de col·laboració i coordinació de les universitats, les empreses, els instituts tecnològics i l'Administració pública.

El conseller Martín Quirós diu que els sindicats poden col·laborar en la formació i el reciclatge de treballadors, treballant conjuntament amb les universitats en la formació dels formadors i l'avaluació dels alumnes.

La consellera Ana Noguera considera que el sector empresarial no ha respost com caldria a les necessitats d'innovació, que hi ha suficient personal qualificat però ha fallat la demanda empresarial, no solament per causa de les dimensions de les empreses, ja que les grans tampoc no han respost.

El conseller José María Lozano demana dades concretes sobre accions i recursos econòmics dels sindicats dirigits directament a impulsar la R+I+d.

Els compareixents contesten que el model productiu al qual s'hauria de tendir està per definir, exposen l'activitat de formació professional dels sindicats i conviden el Consell Valencià de Cultura a visitar les seues escoles de formació. Els presidents Josefa Frau i Santiago Grisolia accepten la invitació en nom de la comissió i del Consell Valencià de Cultura respectivament.

Jurídica. 9 de diciembre.

Compareixença de José Vicente González, president de la Cierval.

El compareixent, president de l'organització empresarial Cierval, és també patró de la Fundació Universitat Empresa des de la seua creació, fa vint-i-cinc anys. Sobre la funció de la ciència i la investigació en les estratègies empresarials, diu que el progrés només és possible a través de la busca de valor afegit als productes i els servicis. Es referix a l'equivocació estratègica que va representar el model econòmic basat predominantment en el desenvolupament immobiliari: a Espanya s'estaven construint 800.000 habitatges l'any, més del doble dels necessaris. La culpa va ser tant del govern central de l'estat com de l'autonòmic, els quals permeteren que els habitatges es convertiren en instruments financers, com dels bancs que participaren en el negoci. Un dels resultats va ser l'abandonament de les inversions en el sector industrial, precisament el més innovador, el qual va passar de representar el 20% del PIB a només el 13%. Les empreses supervivents es caracteritzen per ser innovadores, per internacionalitzar les seues activitats, per tenir unes dimensions adequades al seu mercat i pel recurs a personal format –també per formar dins de l'empresa el personal propi. Considera que disposem de bones universitats amb bons centres d'investigació científica, però que no resulten tan eficient en la transmissió de coneixements útils per al mercat. Les universitats han de tenir els seues propis departaments comercials per a oferir els seus servicis a la indústria. El "cercle virtuos" el componen universitats, centres tecnològics i empreses. No s'hauria d'haver retallat en R+D+i. Caldria intensificar la reforma de l'Administració pública. A les preguntes dels consellers, el compareixent diu que: Cierval no té més de deu treballadors i un pressupost de 800.000 euros, no pot emprendre projectes d'impuls de la innovació, només oferir assessorament a les empreses; ell sí que va avisar, ja en 2005, que el model econòmic seguit era ruïnós a la llarga, però ningú no el va escoltar; quant al pacte social, ja se n'han redactat tres esborranys però encara no s'hi ha avançat gens; el secret és el valor afegit, per al qual es necessita personal especialitzat, disseny, etc.; falta lideratge, autoconfiança i generositat.

Con la intervenció del presidente de la Cierval terminan las compareencias.